

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17Co/54/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121468377
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Janáková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2024:6121468377.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Janákovvej a sudcov Mgr. Ivana Kubínyiho a Mgr. Zuzany Holúbkovej, v spore žalobcu: A. B., narodený XX.XX.XXXX, bytom C., D. XXX/XX, právne zastúpeného JUDr. Ivetou Ďurčaťovou, advokátkou, so sídlom Martin, Kollárova 35, IČO: 36138606, proti žalovanému: E. E. F., narodený XX.XX.XXXX, bytom G. B. C., H. XXX/XX, právne zastúpenému: Havlát & Partners - advokátska kancelária, s. r. o., so sídlom Bratislava, Rudnayovo námestie č. 1, IČO: 55474853, o zaplatenie 15.000,- eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 17. januára 2023, č. k. 4C/36/2021-139, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.
- II. Žalobcovi priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 15.000,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 15.000,- eur od 20.08.2021 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia. Výrokom II. žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Súd prvej inštancie rozhodoval na základe žaloby, ktorou sa žalobca domáhal proti žalovanému zaplatenia sumy 15.000,- eur spolu s úrokom z omeškania a náhrady trov konania, na základe ústne uzatvorenej zmluvy o pôžičke. Žalobca svoju žalobu odôvodnil tým, že žalovanému na základe ústne uzatvorenej zmluvy o pôžičke poskytol dňa 20.11.2018 finančné prostriedky vo výške 15.000,- eur, ktoré finančné prostriedky v ten deň bezhotovostne previedol na bankový účet žalovaného v I. J., K.. Žalovaný prenechané finančné prostriedky žalobcovi do dnešného dňa nevrátil, a to aj napriek výzve zo dňa 11.08.2021, ktorou žalobca žalovaného vyzval, aby v lehote do 19.08.2021 vrátil prenechanú dlžnú sumu vo výške 15.000,- eur. Predmetná výzva bola žalovanému odoslaná dňa 11.08.2021 prostredníctvom L. B., K. a dňa 17.08.2021 bola zásielka s výzvou vrátená splnomocnenému zástupcovi žalobcu s poznámkou doručovateľa „adresát je neznámy“. Súd prvej inštancie vydal platobný rozkaz č. k. 4C/36/2021-56 zo dňa 21.12.2021, proti ktorému podal žalovaný odpor. Následne súd prvej inštancie uznesením č. k. 4C/36/2021-69 zo dňa 24.02.2022 zrušil platobný rozkaz z dôvodu, že nebol žalovanému doručený do vlastných rúk.

3. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní uviedol, že sporná medzi stranami sporu bola existencia právneho titulu zmluvy o pôžičke (zmluvného záväzkového vzťahu), z ktorého žalobca odvodzoval svoj nárok na vrátenie prenechaných finančných prostriedkov od žalovaného.

4. Súd prvej inštancie dospel k záveru o dôvodnosti uplatneného nároku.

5. Uviedol, že žalobca odvodzoval svoj nárok na vrátenie finančných prostriedkov zo zmluvy o pôžičke (uzatvorenej medzi ním a žalovaným) v ústnej forme dňa 20.11.2018, prostredníctvom telefonických rozhovorov niekedy v dňoch 18. alebo 19.11.2018, ktoré predchádzali dňu 20.11.2018. Žalobca tvrdil, že žalovaný od neho žiadal v novembri 2018 požičať najskôr sumu 40.000,- eur, ktorá mala slúžiť ako záloha za byt. Bol to práve žalovaný, ktorý žalobcu z vlastnej iniciatívy oslovil slovami: „môžeš mi požičať, potrebujem zaplatiť zálohu za byt, môžeš mi požičať, potrebujem 40.000,- eur, koľko mi môžeš požičať“. Na túto žiadosť žalovaného žalobca reagoval, že mu v tomto prípade môže požičať maximálne 15.000,- eur, na čo žalovaný reagoval slovami „aj to mi pomôže“. Na základe uvedeného žalobca žiadosť žalovaného považoval za pôžičku v sume 15.000,- eur. Žalobca ďalej tvrdil, že v súvislosti so žiadosťou žalovaného o sumu 40.000,- eur mu žalovaný poslal číslo svojho účtu, na ktoré žalovanému poslal spomínanú sumu. Z SMS komunikácie predloženej žalobcom z 19.11.2018 vyplýva komunikácia medzi dvoma osobami o posielaní „tych 40“, kde podľa tvrdenia žalobcu číslo „40“ bolo sumou 40.000,- eur. Nesporným v konaní bolo z SMS komunikácie z 19.11.2018, v ktorej je uvedené číslo účtu, že toto zodpovedalo číslu účtu žalovaného. Skutočnosť, že dňa 20.11.2018 žalobca poukázal na účet žalovaného vedený v I. J., K. sumu 15.000,- eur, nebola zo strany žalovaného namietaná. Žalobca tiež uviedol a v konaní nebolo sporné, že akceptoval požiadavku žalovaného, že má peniaze poslať na jeho účet a že peniaze mu žalovaný vráti v čase, keď príde na územie Slovenska (niekedy v prvom štvrtroku, vo februári v roku 2019). Žalovaný po príchode sľuboval vrátenie peňazí na viacerých stretnutiach, avšak ani na týchto stretnutiach nenamietal, že by nešlo o pôžičku, alebo že by mu peniaze nedošli. Žalobca tiež tvrdil, že dôvodom uzavretej ústnej zmluvy o pôžičke bola skutočnosť, že žalovaný sa v tom čase nenachádzal na Slovensku a žalovanému dôveroval. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že suma 15.000,- eur bola prvou sumou poslanou žalovanému z celkom poskytnutej sumy pôžičky spolu vo výške 40.000,- eur. K tvrdeniam žalobcu súd prvej inštancie uviedol, že poskytnutie pôžičky preukazuje v spore vždy veriteľ, t. j. tu žalobca. Podľa súdu prvej inštancie žalobca výpisom zo svojho účtu preukázal poskytnutie pôžičky (od ktorej odvodzoval svoj peňažný nárok) vo výške 15.000,- eur žalovanému. Zdôraznil, že uskutočnením prevodu peňažných prostriedkov je splnená podmienka odovzdania predmetu pôžičky dlžníkovi, pričom ku skutočnému odovzdaniu predmetu pôžičky peňazí nemusí dôjsť nutne iba v čase uzavretia zmluvy o pôžičke. V tomto prípade tak pôžička vznikla dňa 20.11.2018, kedy bol odovzdaný predmet pôžičky žalovanému ako dlžníkovi. K obrane žalovaného, že so žalobcom neuzavrel ani dňa 20.11.2018 a ani v iný deň zmluvu o pôžičke a tiež nikdy neuzatvoril ani žiadnu inú zmluvu, na základe ktorej by žalobcovi vznikol alebo mohol vzniknúť akýkoľvek nárok na zaplatenie peňažného dlhu súd prvej inštancie uviedol, že plnenia zo zmluvy o pôžičke mal preukázané výsluchom žalobcu, ako aj listinným dôkazom v podobe výpisu z účtu žalobcu a tiež aj z komunikácie medzi žalobcom a žalovaným zo dňa 19.11.2018. Žalovaný neexistenciu dlhu vrátane jeho výšky a dôkazné bremeno o existencii právnej skutočnosti, ktorá by mala za následok zánik dlhu celkom alebo sčasti, nepreukázal. Rovnako nepredložil ani žiaden dôkaz, ktorým by preukázal prevod sumy 15.000,- eur žalobcom žalovanému ako čiastočné plnenie dlhu žalobcu voči žalovanému. Súd prvej inštancie upriamil pozornosť na to, že žalovaný prostredníctvom svojho splnomocneného zástupcu dňa 01.04.2022 navrhol vykonať výsluch oboch strán sporu, avšak žalovaný sa aj napriek opakovanému predvolaniu na pojednávanie nedostavil, a preto súd nemohol vykonať dôkaz jeho výsluchom. Pokiaľ šlo o posúdenie námietky žalovaného, že zo žiadneho z listinných dôkazov nevyplýva dátum splatnosti „domnelej“ pôžičky, súd prvej inštancie uviedol, že splatnosť pôžičky nastala v deň nasledujúci po uplynutí najneskoršieho času splnenia dlhu. Ak nebola splatnosť dlhu určená dohodou, možno o splnenie dlhu požiadať dlžníka kedykoľvek. Dodal, že medzi podstatné náležitosti zmluvy o pôžičke nepatrí určenie doby, do kedy má byť vec (peniaze) vrátená. Preto za podstatnú náležitosť zmluvy o pôžičke nemožno považovať dojednanie doby splatnosti pôžičky. Z vykonaného výsluchu žalobcu mal za preukázané, že doba vrátenia pôžičky bola dohodnutá na február 2019, kedy mal žalovaný prísť na územie Slovenska, a kedy sa aj reálne zo zahraničia vrátil. Ak bola v tomto prípade dojednaná doba splnenia dlhu spojená s návratom žalovaného na územie Slovenska vo februári 2019, súd prvej inštancie ustálil, že doba, do ktorej mal žalovaný povinnosť splniť svoj dlh z titulu zmluvy o pôžičke, bol posledný deň v mesiaci február 2019. Vychádzajúc z tvrdenia žalobcu bola potom pôžička splatná dňa 28.02.2019. V súvislosti s námietkou žalovaného ohľadom nedoručenia výzvy zo dňa 11.08.2021 súd prvej inštancie poukázal na ustanovenie § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého prejav vôle pôsobí voči neprítomnej osobe od okamihu, keď jej dôjde. Účinnosť prejavu vôle spája Občiansky zákonník s okamihom jeho odovzdania alebo doručenia adresátovi, pričom zákon

nevyžaduje, aby sa adresát s obsahom návrhu aj oboznámil. Stačí, že adresát získal konkrétnu možnosť oboznámiť sa s obsahom prejavu vôle (napríklad prejav vôle obsiahnutý v liste bol doručený do bytu adresáta, či do jeho poštovej schránky). V kontexte § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinnosť adresovaných jednostranných hmotnoprávných úkonov v režime Občianskeho zákonníka predpokladá, že prejav vôle dôjde, resp. je doručený adresátovi, t. j., že sa dostane do sféry jeho dispozície. Adresa žalovaného, na ktorú žalobca zasielal list zo dňa 11.08.2021 (G. B. C., H. XXX/XX), nebola len adresou trvalého bydliska žalovaného evidovanou v RO SR, ale aj adresou žalovaného uvedenou vo výpise zo Živnostenského registra týkajúceho sa žalovaného pod obchodným menom: E. E. F. s miestom podnikania: G. B. C., H. XXX/XXXX. Rovnakú adresu má žalovaný uvedenú aj ako člen predstavenstva právnickej osoby H. M., K., IČO: XX XXX XXX, a to od 12.06.2021 doteraz. Rovnakú adresu bydliska žalovaný uvádzal aj vo svojom vyjadrení zo dňa 24.01.2022 a takúto rovnakú adresu bydliska uvádzal žalovaný aj v plnomocenstve udelenému advokátovi v tomto spore dňa 24.01.2022. Ak teda výzva bola doručovaná žalovanému na danú adresu, žalovaný mal možnosť objektívne sa oboznámiť s touto výzvou, pretože doručenie nemožno viazať na okamih, kedy je adresát ochotný tak naozaj urobiť, t. j. vyzdvihnúť si zásielku, oboznámiť sa s jej obsahom. Potom bol žalovaný v omeškaní s plnením dlhu odo dňa nasledujúceho po 19.08.2021, t. j. od 20.08.2021. Súd prvej inštancie sa zaoberal aj námietkou premlčania vznesenou žalovaným v priebehu konania. Uviedol, že v zmysle ustanovenia § 101 a § 563 Občianskeho zákonníka trojročná premlčacia doba začala plynúť od 21.11.2018 (prenechanie peňažných prostriedkov žalovanému dňa 20.11.2018). Keďže žalobca podal žalobu na súd dňa 31.08.2021, trojročná premlčacia doba počítaná od 21.11.2018 do podania žaloby neuplynula. Právo uplatnené žalobcom tak nebolo premlčané. Rovnako žalobcom uplatnené právo nebolo premlčané ani pri závere súdu o splatnosti predmetného dňa 28.2.2019. V tomto prípade by všeobecná trojročná premlčacia doba začala plynúť dňa 01.03.2019 a do podania žaloby dňa 31.08.2021 by neuplynula.

6. Súd prvej inštancie tak dospel k záveru, že žalobca uniesol dôkazné bremeno tvrdenia a dôkazu, keď preukázal, že previedol na účet žalovaného sumu 15.000,- eur na základe ústnej zmluvy o pôžičke a žalovaný mu napriek písomne doručenej výzve dlžnú sumu doposiaľ nevrátil. Preto žalobe v plnom rozsahu vyhovel. Vzhľadom k tomu, že žalovaný riadne a včas neplnil, bol v omeškaní, súd prvej inštancie žalobcovi priznal úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 15.000,- eur od 20.08.2021 do zaplatenia, a to podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

7. Nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % súd prvej inštancie priznal úspešnému žalobcovi podľa § 255 ods.1 CSP.

8. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote prostredníctvom právneho zástupcu odvolanie žalovaný, domáhajúc sa jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Súdu prvej inštancie vytýkal nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku, ktoré vzhliadol v tom, že z rozsudku nie je zrejmé, akým spôsobom súd prvej inštancie aplikoval na posudzovaný právny vzťah právnú normu obsiahnutú v ustanovení § 657 Občianskeho zákonníka. K tomu zároveň dodal, že absentuje zdôvodnenie, ako bol právny vzťah medzi ním a žalobcom súdom prvej inštancie právne posúdený, keďže z odôvodnenia napadnutého rozsudku nie je možné identifikovať, či súd prvej inštancie posúdil právny vzťah ako kontrakt reálny alebo kontrakt konsenzuálny. Vyriešenie tejto otázky považoval za zásadné, a to najmä z pohľadu skúmania a posúdenia obsahu právneho vzťahu.

9. V ďalšom obsahu odvolania tvrdil, že zo samotných skutkových zistení súdu prvej inštancie vyplynul rozpor v jeho skutkových zisteniach, pretože skutkové zistenie súdu, ktoré vyplynulo z tvrdenia žalobcu, podľa ktorého bol schopný v čase poskytovania domnejšej pôžičky požičať žalovanému maximálne iba 15.000,- eur, je nesprávne a v priamom rozpore s iným skutkovým zistením súdu prvej inštancie opísaným v odseku 17. napadnutého rozsudku, podľa ktorého v rovnaký deň, teda dňa 20.11.2018, poskytol žalovanému aj peniaze v sume 5.000,- eur (vyplývajú z pripojeného súdneho spisu sp. zn. 7C/25/20220). Žalovanému nebolo zrejmé, čo potom predstavovala suma ďalších 5.000,- eur, ktorú tiež poskytol žalovanému dňa 20.11.2018.

10. Vyššie uvedené rozpory boli podľa žalovaného dôsledkom toho, že súd prvej inštancie v tomto konaní nesprávne posúdil prekážku právoplatne rozhodnutej veci, ktorá v zmysle § 230 CSP bránila tomu, aby sa znova prejednávala a rozhodla vec, ktorá bola predmetom tohto konania. Preto mal súd prvej inštancie konanie zastaviť. Dôvodil, že napadnutému rozsudku predchádzali tri súdne konania,

o ktorých už bolo právoplatne rozhodnuté. O predchádzajúcich konaniach sa dozvedel až zo začatých exekučných konaní. Uviedol, že mu nebol doručený ani jeden rozsudok (dlhodobo sa zdržiaval na Novom Zélande). V týchto predchádzajúcich súdnych konaniach si žalobca uplatnil voči nemu nárok na zaplatenie peňažného plnenia zo zmluvy o pôžičke, uzavretej v ústnej forme, a to v celkovej sume 24.998,50 eur. Podľa žalovaného bolo nepochybné, že v prípade týchto súdnych konaní a v nich vydaných rozsudkov, sa konalo s tými istými účastníkmi konania a o tej istej veci (pôžičke). Na základe uvedeného nemal súd prvej inštancie prejednať samostatne ani predchádzajúce veci, a to či už z dôvodu litispendencie alebo res iudicata.

11. K odvolaniu žalovaného sa vyjadril právny zástupca žalobcu. Uviedol, že odvolanie žalovaného proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie považuje za nedôvodné a účelové. Navrhol napadnuté rozhodnutie potvrdiť ako vecne správne. Podľa žalobcu odvolanie žalovaný odôvodnil nepravdivými a zavádzajúcimi tvrdeniami, ktoré nemajú oporu v skutkovom a právnom stave sporu. Žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu len produkoval tvrdenia, ktoré však nepodložil jediným dôkazom. Podľa názoru žalobcu sa súd prvej inštancie dôsledne vysporiadal so všetkými tvrdeniami a dôkazmi, ktoré boli do konania predložené. Trval na tom, že do konania predložil dôkazy, ktoré odôvodňovali opodstatnenosť podanej žaloby.

12. K námietke žalovaného, že súd prvej inštancie sa nevysporiadal so skutočnosťou, že žalobca dňa 20.11.2018 poskytol žalovanému peniaze vo výške 20.000,- eur, poukázal na rozsiahle odôvodnenie rozsudku, z ktorého nesporne vyplynulo, že predmetom konania je suma 15.000,- eur, ktorú žalobca titulom ústne uzatvorenej zmluvy o pôžičke so žalovaným bezhotovostne poukázal na účet žalovaného. V priebehu konania žalovaný nerozporoval, že mu žalobcom bola táto suma poukázaná a svoje tvrdenia uvádzané v konaní nepreukázal. Predmetom súdneho konania nebola suma vo výške 5.000,- eur, ktorú žalobca v hotovosti vložil na účet žalovaného. Uvedená suma bola predmetom iného súdneho konania, preto súd prvej inštancie nemal dôvod toto skúmať. Ako bolo v konaní preukázané, žalobca žalovanému poskytol viacero pôžičiek, ktoré boli predmetom iných samostatných konaní a tieto sú už právoplatne skončené. Ako sám v priebehu konania uviedol, suma 5.000,- eur predstavovala ďalšiu pôžičku. Zároveň dodal, že zákon nezakazuje, aby určitá suma bola poskytnutá prostredníctvom viacerých samostatných zmlúv o pôžičke.

13. Ako nedôvodné žalobca posúdil námietky žalovaného, že z odôvodnenia nie je zrejmé ako súd aplikoval ustanovenie § 657 Občianskeho zákonníka a rovnako námietku nedostatočného posúdenia právneho vzťahu medzi spornými stranami. V tomto odkázal na rozsiahle odôvodnenie napadnutého rozsudku v ods. 20 až 29, ktoré bezpochyby vyvracajú tvrdenia žalovaného.

14. K tvrdenej negatívnej podmienke konania „res iudicata“ žalobca uviedol, že s touto otázkou sa už súd prvej inštancie vysporiadal v uznesení súdu prvej inštancie zo dňa 19.08.2022. Z odôvodnenia spomínaného uznesenia vyplynulo, že v konaniach vedených na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 7C/25/2020, 11C/9/2021, 10C/6/2021 a 4C/36/2021 sú totožné sporové strany, ale predmetom týchto konaní bol vždy iný nárok, ktorý vyplýva z rôznych skutkových tvrdení, ktorými bol uplatnený (t. j. uzatvorenie viacerých zmlúv o pôžičke).

15. Napokon žalobca nesúhlasil s argumentáciou žalovaného, že nemal vedomosť o predchádzajúcich súdnych konaniach, pretože mu neboli doručené rozsudky a dozvedel sa o nich až zo začatých exekučných konaní. Z obsahu spisu bolo zrejmé, že všetky písomnosti boli žalovanému doručované na jeho adresu trvalého pobytu (túto adresu má žalovaný zapísanú aj v obchodnom registri či v živnostenskom registri). Tu žalobca zároveň poukázal na ods. 29 odôvodnenia rozsudku a dodal, že pokiaľ si žalovaný nepreberá poštu na adrese svojho trvalého pobytu je potrebné túto skutočnosť vyhodnotiť len v jeho neprospech. Záverom uviedol, že žalovaný v priebehu konania na súde prvej inštancie neprodukoval jediný dôkaz a ani sa nezúčastnil jediného nariadeného pojednávania, na ktoré bol súdom predvolaný.

16. Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a § 380 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť.

17. Žalobca si žalobou podanou na súde prvej inštancie dňa 31.08.2021 uplatnil voči žalovanému nárok na zaplatenie sumy 15.000,- eur s príslušenstvom na tom skutkovom základe, že požičal žalovanému dňa 20.11.2018 sumu vo výške 15.000,- eur na základe ústne uzatvorenej zmluvy o pôžičke. Peniaze bezhotovostným prevodom previedol na účet žalovaného, tieto žalovaný prijal a zaviazal sa finančné prostriedky žalobcovi vrátiť. Urobil tak po telefonických rozhovoroch so žalovaným približne dva dni (18. resp. 19.11.2018) pred odoslaním sumy 15.000,- eur na účet žalovaného.

18. Žalobca tvrdil, že žalovaný ho v novembri 2018 telefonicky kontaktoval za účelom, že potrebuje požičať 40.000,- eur ako zálohu na byt. Na otázku žalovaného žalobca reagoval, že sumu 40.000,- eur nemá a že mu môže v tomto prípade maximálne požičať 15.000,- eur, s čím žalovaný súhlasil (s tvrdením že „aj to mi pomôže“) a zaslal žalobcovi do Whatsappu svoje číslo účtu, kde má poslať požičianú sumu peňazí. Zároveň mu žalovaný prisľúbil, že po návrate na Slovensko v roku 2019 „prvý kvartál plus mínus február“ mu prenechané peniaze vráti. Žalobca akceptoval tvrdenie žalovaného, že peniaze vráti v čase, kedy príde na Slovensko. Písomnú zmluvu o pôžičke nevyhotovil, pretože žalovaný sa t. č. nachádzal v zahraničí a žalovanému dôveroval, nakoľko sa poznali asi od roku 2016, mali spoločné podnikanie a veľmi dobré vzťahy. Žalobca v priebehu výsluchu dodal, že žalovanému celkovo požičiaval peniaze na štyrikrát (ako mal voľné peniaze) celkovo v sume 40.000,- eur.

19. V prejednávanej veci mal žalobca bremeno tvrdenia, že so žalovaným uzavrel ústnu zmluvu, resp. zmluvu o peňažnej pôžičke, že žalovanému finančné prostriedky aj reálne poskytol a že žalovaný mu ich nevrátil v dohodnutej dobe. Z tohto bremena tvrdenia má žalobca dôkaznú povinnosť preukázať uzavretie zmluvy, teda existenciu právneho vzťahu z pôžičky a jej skutočné poskytnutie.

20. Žalobca na preukázanie pravdivosti svojich tvrdení predložil do konania ako dôkaz výpis z bankového účtu za účtovné obdobie od 01.11.2018 do 30.11.2018, SMS komunikáciu so žalovaným zo dňa 19.11.2018 a doklad o vklade v hotovosti. Súd prvej inštancie vykonal výsluch žalobcu (výsluch žalovaného aj napriek opakovanému predvolaniu z dôvodu nedostaveniu sa žalovaného na pojednávanie nevykonali). Vykonaným dokazovaním bolo preukázané z výpisu účtu žalobcu s názvom účtu „A. B.“ za obdobie od 01.11.2018 do 30.11.2018 a s číslom účtu XXXXXXXXXX/XXXX, že dňa 20.11.2018 bola poukázaná z uvedeného účtu žalobcu na žalovaným označený účet L. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, vedený v I. J., K., suma 15.000,- eur. Skutočnosť, že v danom prípade šlo o bankový účet žalovaného, preukázateľne vyplýva z SMS komunikácie predloženej žalobcom zo dňa 19.11.2018 a žalovaný túto skutočnosť ani nepopieral. Z dokazovania vyplynulo, že pri bankovom účte príjemcu (žalobcu) v detaile popisu jednotlivých predmetných transakcií je pri odoslanej platbe elektronicky zo dňa 20.11.2018 s uvedeným číslom účtom L. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX uvedené meno „A. B.“ (pozri čl. 89 spisu). Odvolací súd v súlade s ustálenou judikatúrou zastáva názor, že ak sú predmetom pôžičky peniaze, k ich odovzdaniu môže dôjsť buď bezhotovostným spôsobom na účet dlžníka (čo je aj daný prípad) alebo odovzdaním krátkou cestou (pozri Rozsudok NS SR sp. zn. 5 Cdo 55/1998, NS ČR sp. zn. 28 Cdo 3790/2008, Zo Súdnej praxe č. 65/1998).

21. Žalovaný nespochybnil, že uvedená suma z účtu žalobcu bola na jeho účet zaslaná, rovnako nepoprel, že išlo o jeho bankový účet, avšak poprel tvrdenie žalobcu o poskytnutí pôžičky a trval na tom, že medzi stranami sporu žiaden záväzok z (ústnej) zmluvy o pôžičke nevznikol. Žalovaný ďalej tvrdil, že prevod sumy 15.000,- eur žalobcom mal byť čiastočným plnením dlhu žalovanému. Odvolací súd vo vzťahu k nedostatočnej obrane žalovaného poukazuje na povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť, teda unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na strane konania, bez ohľadu na jej procesné postavenie, pričom žalovaný neprodukoval také dôkazy, ktoré by boli spôsobilé viesť k záveru o inom právnom dôvode plnenia žalobcom žalovanému, čo nemohlo mať za následok iné ako v jeho neprospech vydané rozhodnutie. Žalovaný ani v konaní pred súdom prvej inštancie, ani v odvolaní nekonkretizoval žiaden dôkaz preukazujúci existenciu nejakého dlhu žalobcu voči žalovanému.

22. Žalovaný ďalej v odvolaní vytykal súdu prvej inštancie nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku, z ktorého podľa jeho názoru nie je možné identifikovať, akým spôsobom súd prvej inštancie aplikoval na posudzovaný právny vzťah normu obsiahnutú v § 657 Občianskeho zákonníka. Zastával názor, že z odôvodnenia súdu prvej inštancie nevyplýva, či právny vzťah medzi stranami sporu posúdil ako kontrakt reálny alebo konsenzuálny.

23. Odvolací súd sa s týmto názorom žalovaného nestotožňuje. Preskúmaním obsahu spisu odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie z dostatočne vyčerpávajúceho zisteného skutkového stavu vyvodil správny právny záver, keď právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným založený ústnou zmluvou o pôžičke odôvodnil ustanoveniami § 657 a § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Predmetné tvrdenie žalovaného nie je pravdivé a to s poukazom na odôvodnenie napadnutého rozsudku v ods. 20 až 29, z ktorých vyplýva aplikácia predmetného ustanovenia, ktoré rozhodnutie súd prvej inštancie tiež dostatočne odôvodnil v súlade s požiadavkami uvedenými v ustanovení § 220 ods. 2 CSP. Žalovaný neoznačil žiadnu inú právnu normu, či ustanovenie zákona, o ktoré opiera svoje závery.

24. Ani žalovaným tvrdená okolnosť, že nebolo zdôvodnené ako bol posudzovaný právny vzťah medzi spornými stranami, nemá opodstatnenosť vo vykonanom dokazovaní súdom prvej inštancie.

25. Zároveň odvolací súd odmieta argumentáciu žalovaného v odvolaní, ktorú vzhladol v rozporných tvrdeniach a skutkových zisteniach súdu prvej inštancie v tom, že podľa zistenia súdu prvej inštancie prejavy vôle zmluvných strán smerovali k dohode o poskytnutí pôžičky v sume 15.000,- eur, hoci podľa zistenia súdu, žalobca žalovanému poskytol peniaze v sume 20.000,- eur. Žalovaný namietal, že súd prvej inštancie nevysvetlil, čo presne predstavovala suma 5.000,- eur.

26. Súd prvej inštancie na viacerých miestach odôvodnenia napadnutého rozhodnutia poukazoval na predmet konania v tomto spore, ktorý si žalobca uplatnil žalobou v sume 15.000,- eur. V tomto sa odvolací súd plne identifikuje s názorom žalobcu vo vyjadrení k odvolaniu, že predmetom súdneho konania nebola suma vo výške 5.000,- eur, ktorú žalobca v hotovosti vložil na účet žalovaného (ako vyplýva z č. I. 86 spisu). Táto suma bola predmetom iného súdneho konania, preto súd prvej inštancie nemal dôvod toto skúmať. Je totiž kľúčové v tomto smere prihliadnúť na tvrdenie žalobcu, že žalovaný síce pôvodne požiadal žalobcu o poskytnutie pôžičky v sume 40.000,- eur, ktorá mala pokryť zálohu na nehnuteľnosť žalovaného, ale žalobca predmetnou sumou nedisponoval. Žalovanému postupne požičiaval peniaze na štyrikrát, preto boli reálne uzavreté 4 zmluvy o pôžičke a každá z nich bola poskytnutá v inej výške. Preto aj žalobca podal proti žalovanému na súde prvej inštancie štyri samostatné žaloby o vrátenie pôžičky.

27. Za tejto situácie preto nemožno prisvedčiť ani odvolacej argumentácii žalovaného, že prejednaní a rozhodovaní danej veci bránila negatívna podmienka konania v podobe litispendencie v zmysle § 161 CSP alebo prekážka právoplatne rozhodnutej veci v zmysle § 230 CSP. Odkaz na uvedené rozhodnutia Okresného súdu Prievidza nie je podľa odvolacieho súdu na mieste.

28. Pre aplikáciu negatívnych podmienok konania je potrebné zopakovať ich jednotlivé kritéria, a to nasledovné:

29. Prekážka začatého konania spočíva v tom, že o tom istom predmete a medzi tými istými osobami nemôže byť konanie začaté na tom istom alebo inom súde, pričom rozhodujúcim okamihom na posúdenie prekážky litispendencie je stav v čase začatia konania. Prekážka litispendencie predstavuje neodstrániteľnú vadu konania vo vzťahu k neskôr začatému konaniu a vedie vždy k zastaveniu konania, pričom na prekážku litispendencie súd musí prihliadať v ktoromkoľvek štádiu konania v zmysle § 161 CSP. Totožnosť sporu je daná totožnosťou predmetu sporu a totožnosťou strán.

30. Prekážka rozsúdenej veci (res iudicata) nastáva vtedy, ak sa má v novom konaní prejednať tá istá vec. O tú istú vec ide vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté, a ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb. Pritom nie je významné, či rovnaké osoby majú v novom konaní rovnaké alebo rozdielne procesné postavenie (či ten, kto bol v skoršom konaní žalobcom, je žalobcom aj v novom konaní alebo má postavenie žalovaného a naopak). Ten istý predmet konania je daný, ak ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, z ktorých bol uplatnený (t. j. vyplýva z rovnakého skutku). Konanie sa týka tých istých osôb v prípade, ak v novom konaní vystupujú právni nástupcovia pôvodných účastníkov (či už z dôvodu univerzálnej alebo singulárnej sukcesie). Pre posúdenie, či je daná prekážka veci právoplatne rozhodnutej, nie je významné, ako súd po právnej stránke posúdil skutkový dej, ktorý bol predmetom pôvodného konania. Prekážka veci právoplatne rozhodnutej je daná aj vtedy, pokiaľ určitý skutkový dej (skutok) bol po právnej stránke v pôvodnom

konaní posúdený nesprávne alebo neúplne, resp. inak (pozri uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, z 13. októbra 2009, sp. zn. 5 Cdo 120/2009).

31. V spomenutých konaniach vedených na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 7C/25/2020, 11C/9/2021, 10C/6/2021 a 4C/36/2021 (v súčasnosti už právoplatne skončených) sú síce totožné sporové strany (žalovaný a žalobca), ale predmetom týchto konaní bol vždy iný nárok vymedzený v žalobnom petíte, ktorý vyplýva z rôznych skutkových tvrdení, ktorými bol uplatnený (t. j. uzatvorenie viacerých samostatných zmlúv o pôžičke). Vychádzajúc z vyššie uvedeného dospel odvolací súd k názoru, že existencia a záväznosť predchádzajúcich právoplatných rozhodnutí (skôr začatých konaní vedených na Okresnom súde Prievidza) nebráni prebiehajúcemu konaniu, ktoré je vedené na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 4C/36/2021.

32. Napokon je žiadúce dodať, že s námietkou žalovaného produkovanou už v priebehu tohto konania sa súd prvej inštancie vysporiadal uznesením č. k. 4C/36/2021-102 zo dňa 19.08.2022 (právoplatným dňa 05.10.2022), ktorým návrh žalovaného na zastavenie konania (s poukazom žalovaného na prekážku vecí právoplatne rozhodnutých) zamietol.

33. Na vecnú správnosť vyhovujúcej žaloby z dôvodu unesenia dôkazného bremena žalobcu o tvrdení existencii ústnej zmluvy o pôžičke nemôže nič zmeniť ani odvolacia námietka žalovaného, že o predchádzajúcich konaniach nemal vedomosť z dôvodu, že mu neboli rozsudky riadne doručené a dozvedel sa o nich až zo začatých exekučných konaní. Žalovaný predostiera a opakuje iba totožné tvrdenie ako v konaní pred súdom prvej inštancie, s ktorým sa súd prvej inštancie náležite vysporiadal v bode 29 odôvodnenia napadnutého rozsudku.

34. Odvolacie námietky žalovaného tak neboli dôvodné, preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

35. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP. Žalobca bol v odvolacom konaní plne úspešný, preto mu patrí nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešnému žalovanému. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne v zmysle ustanovenia § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie.

36. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).